

(anyanyelv, történelem, irodalom) fordítja a főgondot; mindenik osztályban lesz természettudományi s földrajzi, közgazdaságtani tanítás, a felső fokon szociológia, statisztika, demográfia stb. és végül mindenik felekezeti tagjai számára közös, felekezettelen etikai oktatás. Szombaton és vasárnap nem tanítanak rendszeresen, de vasárnap lesz pl. héber óra. Öt délelőtti, 8—1-ig 6 órát tartanak. Egy-egy osztályba 35—40 tanulót vesznek fel; párhuzamos osztálynak helyet sem hagynak. Az ismétlésre utasított tanulókat kényszeríteni fogják, hogy más-hová menjenek. A gyengéket pedig a III., VI. és IX. osztály végzése után egy évig nem bocsátják feljebb, hanem előkészítik a felsőbb fokra. A kilenc év három, hároméves tagra oszlik; mindeniket külön helyezik el s esetleg külön igazgatás alatt. — Nagy érdeklődéssel várjuk az egész terv közlését.

KÜLFÖLDI LAPOKBÓL.

Bélyegek a földrajzi oktatás szolgálatában. K.

Kupfer a földrajzi oktatás szempontjából különböző nemzetek bélyegeit csoportosítja s néhány ily csoportot mellékelte ábrákkal is bemutat. Az I. csoport bélyegei különböző országok jellemző állatait és növényeit tüntetik fel; pl. Új-Dél-Wales bélyegein ott látjuk az emut, a kengurut; Észak-Borneo bélyegein a pávát, a szarvast, orangutangot, krokodilt; Touga-sziget bélyegein a kenyérfát, a korallokat stb. A II. csoport tájképeket, városrészleteket s néptípusokat mutat be. Ilyeneket találunk Bosznia-Hercegovina, Tasmania, Új-Zeeland stb. bélyegein. A III. csoport tagjai főleg a nagy felfedezésekről (pl. az Egyesült-Államok bélyegei) Kolumbus felfedezéséről nyújtanak ismereteket. A IV. csoport bélyegein a brit gyarmatok térképeit s a régi görög művészet emlékeit szemlélhetjük. Az V. csoportban, a német egységesítés előtti időből származó bélyegeken, láthatjuk, hogy a német államok az egységesítés előtt mennyi különböző pénznemben számítottak. Sok különböző szempontból állíthatók még össze a bélyeggyűjtemények s a tanulók nemcsak szórakoznak, hanem földrajzi ismereteiket is gyarapítják; ily összehasonlítással. (*Bayerische Zeitschrift für das Realschulwesen* 1913., 3.). L.

A tanítóképzés reformjáról. A berlini tanítóegyesületben C. L. A. *Pretzel* e kérdésben újra hangsúlyozta azt a régi követelést, hogy az általános műveltségre tartozó ismereteket a néptanítók is a középiskola teljes elvégzése útján szerezzék meg, szakszerű kiképzést pedig megállapított tanulmányi renddel az egyetemen nyerje-

nek; minden egyetemen állítsanak e végre pedagógiai tanszékeket, szervezzenek gyakorló iskolával kapcsolatos pedagógiai szemináriumokat. A mai ú. n. Präparandenanstalt-okat át kellene alakítani öt évfolyamú olyan intézetekké, amelyek a népiskolához kapcsolódva, érettségi vizsgálatig vezetnék növendékeiket. Ilyen intézetre többre volna szükség, hogy így a tanítói pályára is, más tudományos pályára is nagy számmal mehessenek a népiskola tehetséges növendékei. A már szolgáló és ezután is az eddigi módon képzendő néptanítóknak lehetővé kell tenni, hogy tudományos és hivatásbeli továbbképzéseket az egyetemen folytathassák, anélkül, hogy előbb középiskolai érettségit tennének. Nem tartja Pretzel indokoltnak, hogy különbséget tegyenek a tanítók, meg az igazgatók és tanfelügyelőségi tisztviselők tudományos és hivatali előkészítése között. Az igazgatás és felügyelet körében való alkalmazásra is csak a tanítói munkában szerzett érdemek minősítsenek (*Die Deutsche Schule*, 1913 ápr.). — Általában sűrűn olvashatók a tanítóképzésről, valamint a tanfelügyeletről szóló cikkek. Mindenütt a vezetés és felügyelet szakszerűségét sürgetik, ami alatt azt értik, hogy a nevelés ügyében a nevelés szempontjai legyenek a döntők.

Külföldi látogatók a párisi liceumokban. Anglia, Ausztria, Németország, Olaszország és Spanyolország évenként küld a francia liceumokba egyetemet végzett ifjakat, hogy egy iskolai évet ott töltve, az angol s egyéb modern nyelvek tanárainak segédkezzenek, esetleg beszélgetési gyakorlatokat önállóan is vezessenek. A francia licenciátusok is elmennek a külföld középiskoláiba, hogy azok viszonyaival megismerkedjenek s hogy azokban a francia nyelv tanárainak rendelkezésére álljanak. Ezeknek a cseréknek a tanulókra hátramló hasznon kívül azt kellene eredményezniök, hogy a tanárok kölcsönösen megismerjék más államok viszonyait s ez alapjává legyen egy belsőbb kapcsolatoknak, mely a humanizmus jegyében összekötné egymással különböző államok intézeteit. Sajnos azonban, a gyakorlat nem felel meg ennek a nemes célnak. A francia liceumokat látogató idegenek többnyire csalódással vagy elkeseredéssel térnek vissza hazájokba. Louis Weill, a Lycée Louis-le-Grand tanára (*Revue Universitaire* 1913. 3. sz.) méltán félti a francia vendégszeretet jó hírnevét attól a hideg, néha bántó fogadtatástól, melyben az intézetek vezetői, a proviseurök részesítik a hospitálókat. Az idegenek, írja Weill, azzal a gondolatlalt jönnek ide, hogy barátságos igazgatóra találnak, ki őket minden kérdésben tájékoztatja; barátságos kartársakra, kik az ő hazája viszonyai iránt érdeklődnek; családokra, melyek tárt karokkal fogadják. S itt lévén, rosszul érzik magukat, mert a proviseur alig szentel nekik néhány pillanatot, a tanárok is foghegyről beszélnek